

vis förvärv av aktier, obligationer och andra värdepapper och beredes sedan möjlighet att refinansiera sig genom något slag av återlån hos AP-fonden.

På samma sätt skulle medel kunna ställas till disposition för den enskilde för förvärv av eget hem, fritidsbostad eller egen rörelse.

Innan ett sådant system kan genomföras måste helt naturligt många avvägningar företas. Inte minst gäller det att ta ställning till hur stor del av den för en person inbetalda avgiften som skall få disponeras för det ändamål som vi här angivit. Administreringen torde innefatta vissa problem, sannolikt dock icke oöverkomliga med tanke på det svenska bankväsendets effektivitet. Hela problematiken bör därför behandlas av en sakkunnig utredning med företrädare för näringslivet, kreditväsendet samt bank- och fondinspektionen.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande möjlighet för privatpersoner att medelst ett återlånesystem disponera viss del av för vederbörande inbetald ATP-avgift för förvärv av vissa slag av egendom såsom aktier, obligationer, eget hem, fritidsbostad eller egen rörelse.

Stockholm i januari 1964

Y. Holmberg

Gunnar Wallmark

Henrik Åkerlund

Nr 436

Av herr Holmberg m. fl., om skilda kanslier för allmänna pensionsfondens delfonder.

(Lika lydande med motion nr 526 i Andra kammaren)

AP-medlen uppdelas formellt på tre delfonder. Vad som bestämmer till vilken fond AP-avgifterna skall inlevereras av arbetsgivaren är huruvida arbetsgivaren hänförs till någon av följande tre grupper: större företag, mindre företag, stat och kommun.

Fondernas förvaltning och administration sker emellertid genom ett enda kansli. För denna anordning kan naturligtvis personella och kontorsorganisatoriska skäl anföras.

Denna utformning av förvaltning och administration medför emellertid

nackdelar av annat slag, som längre fram — då kapitalinsamlingen i de tre fonderna kommer att än mer än för närvarande dominera den svenska kapitalmarknaden — starkt accentueras. Inte minst gäller detta den växande maktkoncentrationen. Från både principiella och praktiska utgångspunkter är det otillfredsställande att AP-fonden får en alltmera monopolistisk ställning på framtidens svenska kapitalmarknad.

En åtgärd i syfte att mildra den monopolistiska karaktären hos AP-fonden vore att förse var och en av de tre delfonderna med ett särskilt kansli, fristående gentemot de övriga fondernas kanslier. Detta innebär att de tre nuvarande delfonderna kommer att fungera som tre separata enheter på kapitalmarknaden. Fördelen med en sådan anordning är att kapitalmarknaden härmed kan tillföras ytterligare incitament till konkurrens, något som fondernas avnämare — banker och näringsliv i övrigt och i sista hand de enskilda medborgarna — drar nytta av.

Möjligheterna till politisk dirigerings av AP-medlen kan visserligen inte helt elimineras genom att den föreslagna åtgärden vidtages. Tages tillbörlig hänsyn till konkurrensytftet vid utformningen av reglerna för de tre fondernas handhavande och inbördes relationer, torde likväl möjligheterna till politisk styrning av kapitalströmmande väsentligt minska.

De med den föreslagna delningen av AP-medlens förvaltning förknippade praktiska problemen torde böra utredas av en parlamentariskt sammansatt utredning med biträde av experter från näringsliv, kreditmarknad samt representanter för bank- och fondinspektionen.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning angående möjligheterna att förse AP-fondens tre delfonder med var sitt fristående kansli, i syfte att minska den maktkoncentration som den nuvarande enhetliga förvaltningen underbygger.

Stockholm i januari 1964

Y. Holmberg

Gunnar Wallmark

Henrik Akerlund